

## ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ (UTTS) İLE GETİRİLEN YÜKÜMLÜLÜKLER VE CEZAI SORUMLULUKLAR

### ÖZET

Bilindiği üzere; akaryakıt piyasasında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi amacıyla; öncelikle eski nesil pompa ÖKC'ler, elektronik ortamda anlık veri aktarımı yapabilen, güvenlik seviyesi yükseltilmiş ve belirlenen diğer teknik özellikleri taşıyan yeni nesil akaryakıt pompa ödeme kaydedici cihazlar ile değiştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmış ve bu düzenlemenin devamı mahiyetinde olmak üzere akaryakıt istasyonlarında **Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS)** kurulması zorunluluğu getirilmiş ve UTTS kapsamına dahil olma zorunluluğu getirilen araçlara akaryakıt istasyonlarında yapılan akaryakıt satışlarında **plaka bilgisinin söz konusu sistem kullanılarak** yeni nesil akaryakıt pompa ödeme kaydedici cihazlara otomatik gönderilmesine ve akaryakıt satışlarına ait ÖKC fişlerinin UTTS kapsamında düzenlenmesine yönelik olmak üzere **ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ UYGULAMA GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO:1)** 5/10/2023 tarih ve 32330 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Genel Tebliğde aşağıda belirtilen Genel Tebliğler ile daha sonradan güncellemeler yapılmıştır.

- 21/09/2024 tarih ve 32669 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ UYGULAMA GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO:1)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SIRA NO: 2),
- 07/12/2024 tarih ve 32745 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ UYGULAMA GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO:1)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SIRA NO: 3),
- 29.03.2025 tarih ve 32856 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ UYGULAMA GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO:1)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SIRA NO: 4),

İlgili Genel Tebliğin güncel haline <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=40349&MevzuatTur=9&MevzuatTertip=5> linkinden erişilebilmektedir.

Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından **ULUSAL TAŞIT TANIMA SİSTEMİ HAKKINDA DUYURU** 17.04.2025 tarihinde yapılmıştır. Söz konusu Duyuru Metnine <https://www.gib.gov.tr/ulusal-tasit-tanima-sistemi-hakkinda-duyuru> linkinden erişilebilmektedir.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) hakkında detaylı bilgilendirme, duyuru ve ilgili mevzuat düzenlemelerine Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'ne ait <https://www.utts.gov.tr/> internet adresinde yer verilmektedir.

Bu Sirkülerimizde UTTS kapsamına alınan; akaryakıt istasyonları ile araç sahiplerinin uygulama nedeniyle oluşan yükümlülüklerine ve bu yükümlülüklere uyulmaması halinde karşı karşıya kalınabilecek cezai müeyyidelere yer verilerek, yükümlülüklerin süresinde yerine getirilmesine katkı sağlanması ve konu hakkında farkındalığın artırılması amaçlanmıştır.

## I- UTTS DÜZENLEMELERİ GEREĞİNCE GETİRİLEN YÜKÜMLÜLÜKLER

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan UTTS Genel Tebliği ile **Akaryakıt İstasyonları** ve **Araç Sahiplerine** yönelik olarak aşağıda özeti belirtilen önemli yükümlülükler 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 257'nci maddesindeki yetkiye istinaden getirilmiştir.

Söz konusu yükümlülüklerin detayına ilişkin olarak ilgili Genel Tebliğde yer alan açıklamaların ve <https://www.utts.gov.tr/> internet adresinde yapılan duyuru ve bilgilendirmelerin de ayrıca takip edilmesi önem arz etmektedir.

### A- Akaryakıt İstasyonlarına Getirilen Yükümlülükler:

- 1- Akaryakıt istasyonunda **Ulusal Taşıt Tanıma Sistemini** kurma yükümlülüğü.
- 2- Akaryakıt pompa tabancalarına **Taşıt Tanıma Okuyucusu** (TTO: Araçlarda bulunan Taşıt Tanıma Birimlerini okuyan **cihaz**) **takılması ve aktivasyonunun yapılması** zorunluluğu.

*Akaryakıt istasyonu işleten mükelleflerin, **en az bir pompa ünitesinin tabanca aparatları üzerine** nitelikleri Darphane tarafından belirlenen ve Darphane ya da yetkili firmalar tarafından üretilen TTO'ları temin ederek **31/01/2025 tarihine kadar** taktırmaları zorunludur. Söz konusu tarih sonrasında mükellefiyet tesis edilmesi veya şube işyeri açılması durumunda mükellefiyetin tesis edildiği veya şube işyerinin açıldığı tarihten itibaren*

en geç 60 gün içerisinde akaryakıt istasyonlarında en az bir pompa ünitesinin tabanca aparatları üzerine TTO taktırılacaktır. Ancak bu süre içerisinde fiilen akaryakıt satışına başlanması durumunda satışa başlamadan önce bu zorunluluk başlayacaktır. TTO'ların montaj işlemlerine ait süreçler Darphane tarafından belirlenecektir.

UTTS Genel Tebliğinin Geçici 1 Maddesi uyarınca 31/1/2025 tarihine kadar taktırma ve kullanma yükümlülükleri bulunan TTO'ya ilişkin olarak; 31/1/2025 tarihine kadar utts.gov.tr adresinden gerekli başvuru ve kayıt işlemlerini yapmak şartıyla bahse konu donanımları **en geç 30/4/2025 tarihine kadar taktırma-montajını yaptırma** imkanı tanınmıştır.

- 3- UTTS zorunluluğu kapsamında olan araçlar için düzenlenecek Akaryakıt Pompa ÖKC fişlerinin **UTTS kapsamında düzenlenmiş olduğunun ÖKC fişleri üzerinde belirtilmesi** zorunluluğu.

#### **B- Araç Sahiplerine Getirilen Yükümlülükler:**

- 1- Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara 31/1/2025 tarihine (birden fazla ya da benzin veya motorin dışındaki bir yakıt türüyle çalışan taşıtlarda benzin veya motorin dışındaki yakıt türüne ilişkin depo için 31/12/2025 tarihine) kadar, bu tarihten sonra işte kullanılacak taşıtlara ise kullanmaya başlamadan önce Taşıt Tanıma Birimi (TTB : Yakıt verilen taşıtların yakıt depo girişine monte edilebilen ve söküldüğünde tekrar kullanılamayan, taşıta ait plaka bilgisi, mükellefe ilişkin bilgiler gibi hususları hafızasında muhafaza eden ve bu bilgilerin akaryakıt alımı sırasında TTO vasıtasıyla pompa ünitelerinin bağlı olduğu YN Pompa ÖKC'lere otomatik olarak iletilmesine imkân sağlayan pasif bir devre ve anteni içeren Taşıt Tanıma Birimini ifade etmektedir.) takılması ve aktivasyonun yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

UTTS Genel Tebliğinin Geçici 1 Maddesi uyarınca 31/1/2025 tarihine kadar taktırma ve kullanma yükümlülükleri bulunan TTB'ye ilişkin olarak; 31/1/2025 tarihine kadar utts.gov.tr adresinden gerekli başvuru ve kayıt işlemlerini yapmak şartıyla bahse konu donanımları **en geç 30/4/2025 tarihine kadar taktırma-montajını yaptırma** imkanı tanınmıştır.

Birinci fıkra kapsamında yer almayan ve taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlara (işletmelere dahil olmayan ancak UTTS öncesinde diğer taşıt tanıma sistemlerini kullanmakta olan taşıtlardır) **1/7/2025** tarihinden itibaren, bu tarihten sonra taşıt tanıma sistemi kullanacaklara ise kullanılmaya başlanmadan önce TTB takılması zorunluluğu getirilmiştir.

- 2- Taşıt Tanıma birimi taktırma zorunluluğu bulunan araçlar için yapılan ve gider olarak dikkate alınacak olan akaryakıt alımlarının UTTS kapsamında olan akaryakıt pompalarından yapılması zorunluluğu. Bu kapsamda yapılmayan akaryakıt alımlarına ait

ÖKC fişleri hiç düzenlenmemiş sayılmakta ve dolayısıyla da gider belgesi olarak dikkate alınması mümkün olmayacaktır.

### **C- TAŞIT TANIMA BİRİMİ TAKTIRMA ZORUNLULUĞU OLMAYANLAR:**

5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 1 inci maddesinin (a) fıkrasında belirtilen;

- Genel bütçeye dâhil dairelerle,
- Özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli müesseseler,
- İl özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerine ait taşıtlara,
- ve
- Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve uluslararası anlaşmalarla vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'deki uluslararası kuruluşlar ve bunların yönetici kadrolarında görev yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan mensuplarına ait taşıtlara,

TTB taktırılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ayrıca işletmeye kayıtlı olmayan ya da taşıt tanıma sistemi kullanmayan bireysel taşıtlar (elektrikli araçlar dahil) UTTS ile getirilen yükümlülükler kapsamında olmayıp, bu tür araçlara yapılan akaryakıt satışlarının akaryakıt istasyonlarında UTTS sistemine dahil edilmemiş (TTO aparatı takılmamış) akaryakıt pompa tabancalarından veya elektrik şarj ünitelerinden akaryakıt ve/veya elektrik dolumunun yapılması mümkün bulunmaktadır.

## **II- UTTS KULLANILARAK YAPILAN AKARYAKIT SATIŞLARINDA BELGE DÜZENİ**

UTTS kapsamında yapılan akaryakıt satışlarında, taşıtın plakasına ilişkin bilgiler sistem kapsamında YN Pompa ÖKC'ye otomatik olarak iletilecek ve **ÖKC Fişi**, detayları Başkanlık tarafından <https://ynokc.gib.gov.tr/> adresinde yayımlanacak teknik kılavuzla belirlenecek şekilde, **UTTS kapsamında düzenlendiğini gösteren bilgiyi ihtiva edecek şekilde düzenlenecektir.**

UTTS kapsamında yapılan akaryakıt satışlarının, 7/9/2006 tarihli ve 26282 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ (Seri No: 68)'de belirlenen taşıt tanıma sistemine ilişkin belge düzenine yönelik kurallar çerçevesinde de (*Taşıt tanıma sistemi kapsamında yapılan satışlarda pompa ÖKC'den öncelikle bilgi fişi verilmesi ve bu kapsamda yapılan satışların ÖKC fişi yerine topluca fatura ile belgelendirilmesi uygulaması*) belgelendirilmesi mümkündür.

UTTS Uygulama Genel Tebliği ile taşıt tanıma birimi (TTB) takılma zorunluluğu getirilen taşıtlar için, **UTTS kapsamında düzenlenmeyen belgeler**, 213 sayılı Kanunun 227 nci maddesine istinaden vergi kanunları bakımından **hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.**

Bu nedenle **UTTS kapsamında düzenlenmeyen ÖKC fişleri** (*bir başka deyişle ÖKC fişleri üzerinde UTTS kapsamında düzenlenmiş olduğu bilgisinin bulunmaması durumunda*) söz konusu akaryakıt pompa yeni nesil ÖKC fişlerinin **gider belgesi olarak kullanılmasının da mümkün olmayacağı** hususu göz önünde bulundurulması önem arz etmektedir.

### III- GETİRİLEN ZORUNLULUKLARA UYULMAMASI HALİNDE CEZAI MÜEYYİDELER

UTTS Genel Tebliğinde belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket eden veya belirlenen sürelerde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri uygulanacağı Tebliğin Cezai Müeyyide başlıklı 10'uncu maddesinde belirtilmiştir.

Bu çerçevede; UTTS Genel Tebliği düzenlemeleri uyarınca akaryakıt istasyonları ile UTTS uygulaması kapsamına alınan araç sahiplerine getirilen yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmediği veya ihlali durumunda uygulanacak cezai müeyyideleri aşağıdaki şekilde belirtebiliriz.

- 1- Akaryakıt istasyonlarında belirtilen tarihe kadar UTTS sistemi kurulmaması ve en az bir pompa ünitesindeki tabancalara taşıt tanıma birimini okuyacak aparatla donatılmaması** halinde; 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 355'inci maddesinde belirtilen **ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI**,
- 2- UTTS Uygulama Genel Tebliği ile taşıt tanıma birimi (TTB) takılma zorunluluğu getirilen taşıtlar için yapılan akaryakıt satışlarında; akaryakıt pompa ÖKC'den düzenlenen ÖKC**

**fişlerinde UTTS kapsamında düzenlenmiş olduğuna ilişkin bilginin bulunmaması** halinde söz konusu fişlerin hiç düzenlenmemiş sayılması durumunda; 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 353/2. Maddesinde öngörülen **ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI** ve UTTS kapsamında düzenlenmemiş olan akaryakıt alımına ilişkin ÖKC fişlerinin işletmede gider belgesi olarak kabul edilmemesi nedeniyle oluşabilecek **VERGİ ZİYAI CEZASI**,

- 3-** Taşıt Tanıma Birimi taktırılması zorunluluğu getirilen araçlara **belirtilen tarihe (30/04/2025) kadar Taşıt Tanıma Biriminin taktırılmaması durumunda**; 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 355'inci maddesinde belirtilen **ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI**,
- 4-** Hali hazırda UTTS dışında **diğer taşıt tanıma sistemi kullanan işletmeye kayıtlı olmayan taşıtlar** [1/7/2025 tarihine kadar UTTS kapsamında olan Taşıt Tanıma Birimlerinin takılmaması](#) durumunda 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 355'inci maddesinde belirtilen **ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI**,

ile muhatap olunabileceği değerlendirilmektedir.

Belirtilen cezai sorumluluklarla karşılaşmamak adına UTTS kapsamına alınan akaryakıt istasyonları ile araç sahiplerinin ilgili Genel Tebliğde belirtilen yükümlüklerinin zamanında yerine getirilmesinin ve Tebliğde öngörülen belge düzenine uyumun sağlanmasının gerek akaryakıt istasyonları gerekse akaryakıt alımı yapan vergi mükelleflerinin gider kayıtlarının sıhhati bakımından önem arz ettiğini belirtmek isteriz.

Bilgilerinize sunarız.

**Saygılarımızla...**



**EK: CEZA TUTARLARI TABLOSU (2025 YILI İÇİN GEÇERLİ OLAN):**

<b>ÖKC FİŞLERİNİN UTTS KAPSAMINDA DÜZENLENMEMESİ (HİÇ DÜZENLENMEMİŞ SAYILMASI) NEDENİYLE UYGULANACAK ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI</b>	<b>353/2</b>
1. TESPİT	14.000
2. TESPİT	28.000
3. TESPİT	43.000
4. TESPİT	57.000
5. TESPİT	70.000
6.TESPİT VE SONRASI	140.000

<b>VUK MÜK.257. MADDE UYARINCA GETİRİLEN ZORUNLULUKLARA UYULMAMASI NEDENİYLE UYGULANCAK ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARI</b>	<b>MÜK.355/1. FIKRA</b>
1- Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında	28.000
2- İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında	14.000
3- Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında	7.000